

NERINGOS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I SKYRIUS IŽANGA

Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra Neringos savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybai atskaitingas viešasis juridinis asmuo, kurio pagrindinė funkcija yra prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu bei kitais įstatymais, valstybinio audito reikalavimais, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės (toliau – Valstybės kontrolė) patvirtintomis metodikomis, Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu, Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintais Tarnybos nuostatais, kitais teisės aktais.

Tarnybos misija – kurti naudą visuomenei, padedant Savivaldybei racionaliai valdyti jos finansus ir turta.

Tarnybos vizija – pažangi, profesionali, atvira įstaiga – geras patarėjas.

Veiklos prioritetai – atliekamo audito kokybės gerinimas bei audito rezultatų teigiamas poveikis viešojo sektoriaus subjektų veiklai. Užtikrinti, kad nuolat būtų teikiama informacija visuomenei apie auditų rezultatus.

Tarnybos strategija – didinti viešojo sektoriaus subjektų audito poveikį, efektyviau naudoti turimus išteklius, tobulinti darbuotojų profesinę kompetenciją.

Tarnybos vertybės:

- profesionalumas – esame savo srities profesionalai, darbą atliekame kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, skatiname kūrybiškumą, siekiame tobulėti, esame smalsūs ir novatoriški;
- bendradarbiavimas – veikiame išvien dėl bendro tikslo, dalijamės žiniomis ir patirtimi, diskutuojame ir geranoriškai padedame vieni kitiems;
- atsakingumas – esame atsakingi už savo darbus, sprendimus ir siūlymus, dirbame taip, kad Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba ir jos veikla būtų vertinama labai gerai.

Pagrindiniai Tarnybos uždaviniai yra:

- atlikti Tarnybos veiklos plane numatytus išorės finansinius ir veiklos auditus;
- vertinti Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų strateginių tikslų įgyvendinimą, planų ir programų vykdymą, piniginių išteklių naudojimą, administracinės veiklos kokybę bei efektyvumą, vidaus kontrolės sistemos patikimumą, finansinę atskaitomybę, biudžeto vykdymą;
- vykdyti Savivaldybės turto apskaitos, valdymo, naudojimo ir disponavimo juo kontrolę;
- siekti, kad Savivaldybės viešojo administravimo subjektai laikytųsi įstatymų, tinkamo ir efektyvaus Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo, kad tobulintų Savivaldybės sektoriaus finansų valdymo sistemą.

II SKYRIUS TARNYBOS FUNKCIJOS

Tarnyba, įgyvendindama jai nustatytus uždavinius, vykdo šias funkcijas:

- atlieka išorės finansinį ir veiklos auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose bei Savivaldybės valdomose įmonėse;
- kiekvienais metais iki liepos 15 dienos parengia ir Savivaldybės tarybos veiklos reglamente nustatyta tvarka pateikia Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimus priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už Savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadas dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo ir pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės sutarties sąlygoms, jeigu jos skiriasi nuo sprendime dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų;
- rengia ir teikia Savivaldybės tarybai sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl skolininkų ir skolinkų, už kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, ūkinės ir finansinės būklės, taip pat dėl iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, teikiamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, paskolų naudojimo pagal tikslinę paskirtį ir paskolų grąžinimo;
- bendradarbiauja su Valstybės kontrole, įstaigomis bei įmonėmis.

Atlikdama auditus Tarnyba vadovaujasi:

- ✓ Tarptautiniais audito standartais;
- ✓ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus patvirtintais: Valstybinio audito reikalavimais, Finansinio ir teisėtumo audito vadovu, Veiklos audito vadovu;
- ✓ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytais pagrindiniais principais, kuriais grindžiama Tarnybų veikla: nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo.

Tarnybos Veiklos ataskaita parengta ir teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu bei Tarnybos nuostatais. Siekiant Tarnybos veiklos viešumo ir veiksmingumo, veiklos ataskaitos, atlikto audito darbo rezultatai skelbiami Savivaldybės interneto svetainės www.neringa.lt skyriuje „Kontrolės ir audito tarnyba“.

III SKYRIUS TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Siekiant įgyvendinti kontrolės ir audito funkcijas, Savivaldybėje 1997 metais buvo įsteigta biudžetinė įstaiga – Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba. Tarnyba veiklą vykdo pagal Neringos savivaldybės tarybos 2019 m. rugsėjo 26 d. sprendimu Nr. T1-158 patvirtintus Tarnybos nuostatus.

Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Tarnybos valstybės tarnautojai neaudituoja įstaigų, kuriose gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktai, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus, prieš pradėdant auditą pildo auditoriaus nepriklausomumo, nešališkumo, konfidencialumo deklaracijas.

Tarnybos darbui tinkamai organizuoti, kiekvienais metais Savivaldybės kontrolierius sudaro Tarnybos veiklos planą, kuris rengiamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytą Tarnybos kompetenciją, vadovaujantis objektyvumo, nešališkumo, prioritetų parinkimo ir kitais principais. Veikla suplanuojama ir vykdoma taip, kad užtikrintų prioritetinių užduočių vykdymą – nustatytais terminais parengti ir pateikti išvadą dėl Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių bei įvertinti savivaldybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą.

Tarnybos 2020 metų veiklos plano projektas buvo apsvarstytas Savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto 2019 m. spalio 23 d. posėdyje (protokolas Nr. T7-5). Veiklos planas patvirtintas 2019-10-25 Savivaldybės kontrolieriaus įsakymu Nr. K1-(1.1)-3. Metų eigoje veiklos planas buvo papildytas, pritarus Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui (2020 m. rugsėjo 16 d. posėdžio protokolas Nr. T3-12/T7-8), Savivaldybės kontrolieriaus 2020 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. K1-(1.1)-2. Veiklos planas nustatyta tvarka ir terminais pateiktas Valstybės kontrolei ir Savivaldybės administracijos Centralizuotai vidaus audito tarnybai.

Savivaldybės kontrolieriaus ir Tarnybos valstybės tarnautojų tarnybos santykių teisiniai pagrindai nustatyti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme. Tarnybai Savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T1-46 „Dėl Neringos savivaldybės kontrolės ir audito tarnyboje didžiausią valstybės tarnautojų pareigybių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičiaus nustatymo“ nustatytos 2 pareigybės. Savivaldybės kontrolieriaus 2020 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. K1-(1.1)-1 patvirtintas pareigybių sąrašas, kuriame yra Savivaldybės kontrolieriaus ir vyriausiojo specialisto pareigybės. Tarnyboje 2020 metais dirbo vienas darbuotojas – Savivaldybės kontrolierius. Nuo 2021 m. kovo mėn. į vyriausiojo specialisto pareigas priėmus Valstybės tarnybos departamento atrinktą pretendentą, Tarnyboje abi pareigybės užimtos.

Tarnybos veiklos planui vykdyti Savivaldybės taryba nustato skiriamų asignavimų dydį. Tarnybos veiklai užtikrinti pagal patvirtintą sąmatą 2020 metais buvo skirta 45,4 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų, panaudota 40,4 tūkst. Eur, sutaupyta 5 tūkst. Eur. Mokymams ir kvalifikacijai kelti per 2020 metus panaudota 1 tūkst. Eur.

Tarnybos rezultatai neatsiejami nuo darbuotojų kompetencijos, kvalifikacijos kėlimo. Darbuotojų žinios, gebėjimai didina organizacijos pranašumą, todėl atitinkamas dėmesys skiriamas kompetencijai ir kvalifikacijai ugdyti. Savivaldybės kontrolierius dalyvavo mokymuose, seminaruose:

- „2019 m. finansinė atskaitomybė ir duomenų pateikimas į VSAKIS“ (pažymėjimo Nr. 16757);
- „Viešojo sektoriaus atskaitomybė už 2019 metus: nuo apskaitos politikos iki atskaitomybės pateikimo“ (pažymėjimo Nr. 30573);
- „Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos pakeitimai, kurie įsigalios 2020 m. liepos 1 d“ (pažymėjimas Nr. 30606);
- „Ataskaitų rengimas: kaip struktūrizuoti, argumentuoti ir vizualizuoti?“ (pažymėjimas Nr. 31602);
- „Mūsų mąstymas – pagalbininkas ar išdavikas ?“ (pažymėjimas Nr. 31629);
- „360° vertinimo metodikos taikymo viešajame sektoriuje praktiniai aspektai“ (pažymėjimas Nr. 32058);
- „2020 metų inventorizacija viešajame sektoriuje“ (pažymėjimas Nr. 29781);
- „Mažos vertės pirkimų vykdymas, viešųjų pirkimų sutarčių vykdymas, keitimas, nutraukimas“;
- „Turto apskaita pagal VSAFAS“ (pažymėjimas Nr. 32304);
- „Ruošiantis finansinių metų pabaigai viešojo sektoriaus subjektuose: 2020 m. teisės aktų apžvalga“ (pažymėjimas Nr. 17503);
- Metodinė konsultacija valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo klausimais.

Tarnyba, siekiant kelti darbuotojų kvalifikaciją, gilinti profesines žinias, bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole, dalyvauja Savivaldybių kontrolierių asociacijos, kurios narė yra ir Tarnyba, veikloje, bendrauja su kitų savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų darbuotojais.

Tarnyba kartu su kitų savivaldybių kontrolės ir audito tarnybomis dalyvauja projekte „Auditų dokumentavimo ir analizės informacinės sistemos (ADAIS) diegimas savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų (SKAT) veikloje“. Savivaldybių kontrolierių asociacija (kurios narys yra ir Tarnyba), praėjusių metų gruodžio mėn. su Europos socialinio fondo agentūra pasirašė projekto „Auditų dokumentavimo ir analizės informacinės sistemos (ADAIS) diegimas savivaldybių kontrolės ir audito

tarnybų (SKAT) veikloje“ (kodas Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0043) finansavimo sutartį. Projektas įgyvendinamas ES struktūrinių fondų lėšomis (592 626,43 Eur). Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga planuojama 2023 m. birželio 22 d. Įgyvendinus projektą, visų Lietuvos savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų veikloje bus įdiegta vieninga auditų dokumentavimo ir analizės informacinė sistema, apimanti finansinio, veiklos, atitikties auditų dokumentavimą, duomenų analizės įrankį ir rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos dokumentavimą. Tai leis optimizuoti vykdomų auditų savivaldybių įstaigose ir įmonėse procesus, padidinti finansinių, veiklos, atitikties auditų kokybę ir rezultatyvumą.

Pagal Tarnybos ir Savivaldybės administracijos pasirašytą sutartį Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Buhalterinės apskaitos skyrius. Tarnyboje tvarkomi registrai, dokumentacijos bylos, archyviniai dokumentai, rengiami norminiai aktai, leidžiami įsakymai.

IV SKYRIUS TARNYBOS VEIKLOS REZULTATAI

Tarnyba atliko 2020 metų veiklos plane numatytas užduotis, parengė ir pateikė Savivaldybės tarybai visas sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl skolinimosi galimybių, metinių ataskaitų, biudžeto lėšų ir turto valdymo ir naudojimo. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsniu, atliktų auditų ataskaitos ir išvados pateiktos audituotų subjektų vadovams, Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui, Tarybos Kontrolės komitetui.

Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių duomenų bei biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams 2019 metais finansinis ir teisėtumo auditas atliktas siekiant įvertinti Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą bei teisingumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, taip pat įvertinti turto, įskaitant Savivaldybės biudžeto lėšas, valdymo ir disponavimo juo teisėtumą ir jo naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu buvo vertinami Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio bei 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys, Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo ir disponavimo juo teisėtumas. Savivaldybės subjektų grupę, kurių duomenys buvo konsoliduojami ataskaitose, sudarė 16 viešojo sektoriaus subjektų: 12 biudžetinių įstaigų, 3 viešosios įstaigos, priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, Savivaldybės išteklių fondas (iždas). Pagrindinės audito procedūros atliktos 2-juose subjektuose: Savivaldybės administracijoje ir Viešojoje įstaigoje Neringos pirminės sveikatos priežiūros centre. Audito metu nustatyti faktai, neatitikimai, reikšmingos klaidos bei rekomendacijos pateikti 2020 m. liepos 14 d. audito ataskaitoje Nr. (4.2)-K11-3.

Įvertinus Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumą, suformuota besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, kadangi Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą (2020 m. liepos 14 d. audito išvada Nr. (4.2)-K11-4).

Įvertinus Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumą, nustatyta Savivaldybės konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos (ilgalaikio turto) reikšmingų duomenų iškraipymų, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti. Neatitikimus lėmė iškraipymai žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose, nes dalis kelių ir gatvių neapskaityta, baigtų statybos darbų vertė dėl nesutvarkytos statybų dokumentacijos neiškelta į pastatų, kito ilgalaikio turto grupes, neapskaitytas turtas, valdomas patikėjimo teise. Atsižvelgus į tai, audito išvadoje pareikšta sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio (2020 m. liepos 14 d. audito išvada Nr. (4.2)-K11-4).

Įvertinus biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, nustatyta, kad biudžeto lėšos skiriamos viešajai įstaigai,

nesudarius su ja sutarties dėl biudžeto lėšų naudojimo, kaip reglamentuota teisės aktuose, neužtikrinama tinkama Savivaldybės turto, perduoto pagal panaudos sutartis, naudojimo kontrolė, ne visi Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai skelbia finansinių ataskaitų rinkinius bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius interneto svetainėse.

Atsižvelgiant į audito ataskaitoje nurodytus dalykus, buvo pateikta 30 rekomendacijų Savivaldybės administracijai, Viešajai įstaigai Neringos pirminės sveikatos priežiūros centrui. Dalis rekomendacijų įgyvendinta 2020 metais, dalis bus įgyvendinta 2021 metais.

Siekiant įvertinti vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į valstybės saugomą Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją surinkimo, administravimo, lengvatų suteikimo teisėtumą, buvo atliktas Savivaldybės vietinės rinkliavos už leidimą įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į valstybės saugomą Neringos savivaldybės administruojamą teritoriją rinkimo, lengvatų suteikimo vertinimo auditas (2021 m. sausio 22 d. audito ataskaita Nr. (4.2)-K11-1). Pateiktos 7 rekomendacijos, kurių įgyvendinimo terminas numatytas 2021 metais.

Tarnybos audito veiklos rezultatai matuojami pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos metu gautais duomenimis. Tarnyba 2020 metais audituotiems subjektams pateikė 37 rekomendacijas, iš jų 17 įgyvendintos arba įgyvendinamos, 13 rekomendacijų dar neįgyvendinta, 7 rekomendacijų įgyvendinimo terminas numatytas 2021 m. Apie rekomendacijų nevykdymą nuolat primenama subjektams, atkreipiant dėmesį, kad sutarto termino nesilaikymas, įgyvendinant audito rekomendacijas, stabdo viešojo sektoriaus pažangą, atitolina visuomenei naudingus pokyčius.

Tarnyba taip pat vykdė bendras Tarnybos, kaip biudžetinės įstaigos, funkcijas, susijusias su veiklos planavimu, viešojo administravimo įstaigos dokumentų rengimu, tvarkymu, tvarkų, taisyklių Tarnybos veiklos klausimais rengimu. Savivaldybės kontrolierius dalyvavo Savivaldybės tarybos, Kontrolės komiteto posėdžiuose.

V SKYRIUS

TARNYBOS VEIKLOS PRIORITETAI

Pagrindinis Tarnybos veiklos uždavinys – skatinti pažangą, vertinti apskaitos organizavimą ir konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, atlikti lėšų ir turto valdymo, naudojimo teisėtumo vertinimą. Tarnyba, padėdama Savivaldybei vykdyti biudžeto ir turto kontrolę, siekia būti ne tik vertintoja, bet ir patarėja, todėl siekia gerinti komunikavimą su audituojamais subjektais ir Savivaldybės administracija, bendradarbiavimą su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu.

Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas stiprina išorės audito įtaką Savivaldybei, skatina audituojamų subjektų darbuotojų teigiamą požiūrį į kontrolės priemonių, stiprinančių audituojamo subjekto finansų valdymą, racionalų ir efektyvų turto naudojamą, teisingų ataskaitų parengimą, todėl vienas iš svarbiausių Tarnybos uždavinių yra audito rekomendacijų sistemos nuolatinis gerinimas. Tarnyba ir toliau sieks, kad audituoti viešojo sektoriaus subjektai įgyvendintų Tarnybos teikiamas rekomendacijas, dar efektyviau šalintų veiklos trūkumus.

Siekiant gerinti Tarnybos atliekamų auditų kokybę, planuojama nuolat kelti darbuotojų kvalifikaciją, tobulinti audito metodus. Šiems tikslams pasiekti bendradarbiaujama su Savivaldybių kontrolierių asociacija, Valstybės kontrole.
